

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

Redactie: Matramanweg 119^A, Meester-Cornelis

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Matramanweg 119A, Meester-Cornelis, tot wien men zich te wenden heeft voor persoonlijke belangen en voor vereenigingsaangelegenheden en die tevens de redactie der *B. A.* voert.

Secretaris-Penningmeester: J. C. de Keyzer, Tjitaroemlein 12 Postkantoor Bandoeng, Riouwstraat. Tevens *Administrateur I. B. T.* voor:

- a. Aanmelding als lid V. v. B.
- b. „ „ „ abonné *I. B. T.*
- c. Adresverandering en contributie.
- d. Vereenigingsaangelegenheden.
- e. Opgave van advertenties.

2e Secretaris-Bibliothecaris: R. M. Soejatiman, Petodjosawah Zuid, Gang VI, Batavia-Centrum, voor: Vereenigingszaken inwendige dienst, aanvraag oude Nrs. *I. B. T.* en bibliotheeknummers.

CORRESPONDENTIE.

In een volgend nummer worden de nog onbeantwoorde brieven behandeld.

W. M.

en zich afvragen: „Is er inderdaad wel reden voor die A-schaal en B-schaal menschen, om zoo onrustig zoo „opstandig te worden?”

W. M.

SALARISHERZIENING.

Men hoort heel rare dingen daarover. „t Wordt toch doorgezet”, en weer „t zullen tijdelijke voorzieningen worden”. Doch steeds wordt daaraan toegevoegd: „Voor de C-schalers hoogstens 20% minder, voor de B-schalers 35% en voor de A-schalers zelfs 50%”. En daarom kan ik me best indenken, dat B-schaaldieltje er niet erg gerust over is. In het orgaan van den S. S. Bond heeft een kort stukje gestaan, dat een afkeurende critiek inhield op het in ons vorig nummer uit de *Volksstem* overgenomen artikel van B-schaaldieltje. Dat aan de C-schalers de vraag stelt: „Wat zullen jullie doen als er onevenredige kortingen worden toegepast?” In het artikel van B-schaaldieltje lag een verwijt opgesloten aan de C-schalers, en de redactie van het S. S. Bondsblad meent, dat het artikel verdeeldheid zou brengen. Hierop heeft B-schaaldieltje gereageerd in de *Volksstem* van 24 October j.l., en hieronder volgt het stuk onverkort. Laat men zich in C-schaal-kringen er goed rekenschap van geven, wat omgaat in de gemoederen der A-schaal en B-schaal Overheidsdienaren. *Eenheid* prachtig! *Loyaliteit* schitterend! Maar laat men toch eens in beter gesitueerde kringen zich de hand op het hart leggen

DE SPOORBOND EN WIJ (B- EN A-AMBTENAREN).

Het bestuur van den Spoorbond is blijkens zijn artikel over „de salarisactie (verdeeldheid en verkeerde tactiek)” niet te spreken over: 1e. de actie in het I.E.V. om voor de toekomst (!) de „lok-premie” uit het C-salaris te halen, omdat er in de meeste gevallen niet meer naar Indië „gelokt” behoeft te worden, wat, als overbodige uitgaaf dus, een eerste vereischte is in tijden van uiterste versobering, en 2e. het artikel van „B-schaaldieltje” over een eventueel toe te passen on-evenredige korting op de salarissen, waarover dus maar liever niet gesproken moet worden?!

Het Spoorbondsbestuur meent, dat deze actie verdeeldheid zal brengen, daar waar eenheid geboden is.

En als die acties nu noodig zijn, omdat de eenheid, die er was en zoo angstvallig bewaard is geworden, verkeerd is gebruikt, zoodat wij nu een toestand hebben gekregen, die voor bepaalde groote groepen van werknemers het ergste doet vreezen? Moet er dan nog, terwille van die zoo geprezen, maar misbruikte „eenheid” gezwezen worden en stil berust in de extra toegebrachte

klappen? Om die „eenheid” maar intact te houden, al staan ook de groepen, die die eenheid moeten vormen, mijlen ver van elkander verwijderd?

Of is het Spoorbondsbestuur vergeten, wat er van de op een V.V.L.-vergadering in 1924 met algemeene stemmen verworpen „grondslagen” van de huidige B.B.L. geworden is en dat door een deputatie uit datzelfde V.V.L. bij den Minister slechts „uitstel van invoering”, in plaats van „verwerping” der regeling bepleit was? En heeft het soms ooit nog iets vernomen omtrent een ander met algemeene stemmen aangenomen voorstel om het pensioen van de in Indië blijvende B.- en A.-ambtenaren op 70% van het salaris te brengen, en is dit wel ooit bij Regeering of Volksraad voorgebracht? Kijk, dat waren belangen die voor de Indische werknemers zwaar wogen, maar waar wij niet veel van vernomen hebben, niettegenstaande toch deze werknemers in het toenmalige V.V.L. de meerderheid vormden. En heeft het V.V.O.-bestuur zich erg warm geloopt voor die jongste beknotting van ons recht op buitenlandsch verlof, waardoor het menigeen onzer niet meer mogelijk is hiervan gebruik te maken? „Eenheid”, prachtig, ook wij zijn ervoor, maar nu onze belangen bepleit!

B.-SCHAALDIERTJE.

HEEREN-MANIEREN.

De heeren van het V.V.O. in de *W. J. Courant*, en sommige hunner satellieten in eigen vakperiodieken, smijten ijverig naar mij met allerlei straatvuil. Het ergst maakt het de heer D. M. G. Koch in de *W. J. C.* van 25 October j.l.! Op de vele door hem gelanceerde aperte onjuistheden en zijn scheeve voorstelling van zaken wensch ik niet in te gaan. Ook het I. E. V., de Inheemsche Nationalisten, Soeroso e.a. krijgen er van langs. Ik zou echter zijn vrienden wel den raad willen geven scherp op hem te letten en een psychiater op hem af te sturen. Wie weet?

W. M.

TER BESTUDEERING.

Ondervolgende „stellingen” en „algemeene richtlijnen” worden ter bestudeering aangeboden aan onze leden. Ze zullen op 5 November a.s. besproken worden op de vergadering van de C.I.V.O. bestuurders.

W. M.

STELLINGEN.

- I. De INDISCHE vakbeweging moet niet aan „politiek” doen.
- II. Zij zal echter onafwendbaar beheerscht worden door de Nederlandsche Koloniale Politiek.
- III. Deze gaat onvermijdelijk over — zij het op den duur — tot het verleenen van grooter zelfstandigheid aan Insulinde.

IV. De op Indië georiënteerde politieke partijen moeten n.h.v. alle „import” tot de uiterste grenzen van noodzaak terugbrengen, doch men kan geselecteerde „Nederlandsche immigratie” aanvaarden en zelfs toejuichen.

V. Elke drainage echter — men overwege dat goed — van Indisch vermogen, is voor alle blijvers funest.

BEGINSELEN VAN DE C.I.V.O.,

Proeve van onze Toelichting daarop en van „Algemeene Richtlijnen” voor haar „Werkprogram”.

De C.I.V.O. heeft in haar Statuten vastgelegd de volgende beginselen.

1. Behoudens de bevoegdheid der Regeering om, wanneer de omstandigheden bepaald daartoe nopen, aan personen, bestemd om bij eenigen tak van dienst werkzaam te worden gesteld, bijzondere belooningen — in den algemeene zin van speciale dienstvoorwaarden — toe te kennen, wordt voor de bekleeders van een ambt in Gouvernementsdienst die aan dezelfde voorwaarden van benoembaarheid (examens e.d.) hebben voldaan, ten aanzien van de belooningen geen onderscheid gemaakt tusschen:

- a. Europeanen, Inlanders en Vreemde Oosterlingen, noch tusschen
- b. personen, die hunne opleiding geheel of gedeeltelijk in Nederlandsche-Indië hebben genoten en hen, die geheel of gedeeltelijk buiten Nederlandsch-Indië zijn opgeleid, noch tusschen
- c. personen, die in Nederlandsch-Indië in Gouvernementsdienst zijn getreden en hen, die elders, b.v. in Nederland voor den Indischen Dienst zijn aangeworven en naar Nederlandsch-Indië zijn uitgezonden.

2. Het overheidspersoneel dient te worden bezoldigd overeenkomstig de vereischte opleiding en de dienstverrichtingen en volgens normen, welke voldoen aan redelijke eischen in sociaal, economisch en cultureel opzicht.

Het eerste beginsel is een getrouwe copij van grondslag I van de B.B.L. 1925. Hieronder moge volgen een toelichting, waaruit blijken kan waarom die grondslag voor de C.I.V.O. als richtsnoer zal kunnen en moeten worden overgenomen. En het opnemen van dat beginsel in de statuten is geschied ter voorkoming van het langzamerhand wellicht op den achtergrond geraken of het verdoezelen daarvan.

Allereerst een enkel woord over de in het eerste beginsel gemaakte restrictie, dat „bijzondere belooningen” kunnen worden toegekend wanneer „de omstandigheden bepaald (cursiveering van mij W.M.) daartoe nopen.” In grondslag VII der B.B.L. 1925 wordt omtrent een en ander het volgende gezegd;

VII. Bij de toepassing van de onder I omschreven bevoegdheid der Regeering om, wanneer de omstandigheden (bepaald) daartoe nopen, aan personen, bestemd om bij eenigen tak van dienst werkzaam te worden gesteld, bijzondere belooningen toe te kennen, zal zooveel mogelijk gestreefd worden naar opneming in den tak van dienst onder zg. „kort verband”.

Het zg. „kort verband” is in de B.B.L. „geregeld”. De voornaamste punten, waar het om gaat (de „kern van de regeling”) zijn:

1. Indien voor de *aanvulling van tekorten*, ten opzichte van de formatie bij een bepaalde betrekking, zich in Indië geen voldoende gegadigden voordoen, kunnen voor een bepaald aantal (zes) jaren in *tijdelijken* dienst personen worden aangenomen onder bijzondere (natuurlijk voor betrokkenen *voordeelige*) voorwaarden.

2. Bij overgang in *vasten* dienst komen die personen onder *dezelfde voorwaarden* te werken als al hun andere collega's.

In een paar regels is hier gezegd, wat door de C.I.V.O. ook geheel kan worden aanvaard. En vanzelfsprekend moet bij aanneming van personeel in zg. „kort verband” *ten volle* rekening worden gehouden met de criteria *a*, *b* en *c*. van het eerste *beginsel*. En om tenslotte aan te toonen, om welke redenen de C.I.V.O. zich *strikt* houden wil aan de gestelde criteria, moge het volgende dienen.

De C.I.V.O. acht het in het algemeen ongewenscht en voor de *Indische* werknemers *onaanvaardbaar*, om andere criteria te laten gelden dan die, welke gesteld moeten worden in verband met de „vereischte opleiding en de dienstverrichtingen”.

a. Indien het „ras-criterium” zou worden gesteld — afgezien van het feit dat voor een *beschaafde* staat dg. *dom* vooroordeel niet meer mag en kan gelden — zou in den kortst mogelijken tijd een animositeit onder collega's ontstaan en een haat tegen het (voor Indië) *vreemde* gezag, zoodat de geheele staatsdienst daardoor absoluut zou worden ontwricht. Geen verstandig mensch met eenig redelijk psychologisch inzicht zal dit ontkennen. En de Regeering is dan ook — tot nog toe — dezelfde meening toegegaan, d.w.z. dat er geen onderscheid in een *zelfde* betrekking wordt gemaakt naar het ras of naar den landaard. Dat er specifiek *Europeesche* en idem *Inlandsche* betrekkingen bestaan, is een feit. Men zal — *voorshands* — geen Inlander (of Indonésier) benoemen in het Europeesche B.B. corps, maar evenmin een Europeaan in het Inlandsche B.B. corps. Deze aangelegenheid is evenwel een zuiver *politieke* kwestie en behoeft de C.I.V.O. zich er dus niet over uit te spreken.

b. Waar reeds gezegd is, dat voor het vervullen van een bepaalde betrekking en de toekenning van de belooning slechts mogen gelden „de vereischte opleiding en de dienstverrichtingen”, behoeft n.h.v. niet verder uitgewijd te worden over criterium *b*.

c. Ook ten opzichte van criterium *c* kan men kort zijn. Aanneming van personeel buiten Nederlandsch-Indië, en uitzending van hen naar Indië behoeft *heelemaal niet* plaats te hebben, indien het niet *strikt noodzakelijk* is. Ter beperking van *noodzakelijke* en kostbare uitzending, welke op den duur zoo zwaar op het Indische budget zal kunnen drukken, dat er voor de bezoldiging van de *Indische* werknemers slechts een pover beetje overblijft, zal het op den weg liggen der politieke partijen, die de belangen van *Indië* en van zijn *blijvende* bevolkingsgroepen op het oog hebben, om *elk* onderwijs h.t.l. te stimuleeren en op te voeren zoo hoog als dat in moderne cultuurstaten noodig wordt geacht en noodig is! En is eventueel uitzending volgens *speciale* dienstvoorwaarden nog *onmisbaar*, dan passe men de „kort-verband-regeling” toe.

Thans een beknopte toelichting op het tweede *beginsel* van de C.I.V.O. Deze toelichting zal, na het voorgaande, n.h.v. slechts noodig zijn ten opzichte van „de normen, welke (moeten) voldoen aan redelijke eischen in sociaal, economisch en cultureel opzicht”.

Gaat men de arbeids- of loonsvoorwaarden na in zg. „normale” landen, waar het gezag niet is „uitheemsch” en men bovendien heeft een homogene „natie” of „bevolking” of „maatschappij”, dan zullen de verhoudingen van de verschillende loonen of salarissen niet zulke onevenredige vormen aannemen als dit hier te lande het geval is. Neemt men b.v. eens Nederland als voorbeeld, dan krijgt men de volgende verhoudingscijfers:

ongeschoolde arbeider	= 1.
onderwijzer	= 3.
arts, ingenieur enz.	= 6.

Deze verhoudingscijfers zullen b.v. in Japan ook nagenoeg dezelfde zijn. De geheele natie kan tenslotte zich instellen op het „nationalistische” loonpeil. En vanzelfsprekend zullen de verschillende klassen der natie overeenkomstig hun ontwikkelingspeil een „behoorlijk” bestaan kunnen hebben, omdat alle „behoefte” redelijkerwijze binnen ieders bereik zijn, in aanmerking genomen het ontwikkelingspeil.

(De Indische Regeering haalt heel vaak Japansche loontoestanden voor ons — in Indië — als voorbeeld aan.)

In Nederlandsch-Indië zijn de toestanden geheel anders. Men heeft hier absoluut geen „homogene” maatschappij, afgescheiden van de heterogeniteit der verschillende bevolkingsgroepen in cultureel opzicht.

Kan een Japansche generaal in Japan met een maandelijksch inkomen van, stel eens, f 300.— (drie honderd gulden) per maand, zijn rang en stand zeer behoorlijk ophouden, dan komt dat voornamelijk hierdoor omdat Japan een eigen goed geoutileerde industrie heeft en tegengevolge daarvan slechts in bijzondere gevallen afhankelijk zal zijn van *dure* „import”. Hier in Indië moet zoowat alles, wat niet tot de *dagelijksche* en *eenvoudige* „levensbehoeften” behoort, worden *geïmporteerd*. Er komt nog bij, dat Japan niet vele tientallen miljoenen guldens van de Japansche staatsbegroting behoeft uit te betalen aan pensioenen, buiten Japan verteerd, aan vlootbijdragen voor imperiale „uitheemsche” belangen, aan uitrustings- en passagekosten voor beduidende aantallen „import”-krachten, enz. enz. De Japansche generaal die in Japan van f 300.— per maand zeer behoorlijk volgens rang en stand zal kunnen leven, kan, *zonder schande over zijn land te brengen*, in Nederlandsch-Indië *onmogelijk* met minder toekomen dan het minste f 1500.— per maand. Deze wanverhouding is een gevolg van het feit, dat in Nederlandsch-Indië, met uitzondering van de noodzakelijkste, en eenvoudigste dagelijksche „levens”-behoeften, alles *schreeuwend* duur is, omdat zoowat alles tegen zeer hooge kosten moet worden *geïmporteerd*. Wil men dus in Nederlandsch-Indië een grondige verbetering aanbrengen in de onbillijke wanverhoudingen tusschen de diverse loonen, dan zal men er met de meeste kracht naar moeten streven, om *alle* „import” zooveel mogelijk overbodig te maken, door h.t.l. „inheemsche” industrie enz. te scheppen. Dit te doen ligt op den weg der Regeering, gesteund of gestuwd — zoo noodig — door de op Indië georiënteerde politieke organisaties.

Intusschen, zoolang de wanverhoudingen nog bestaan, zoolang heel veel „import” nog zeer kostbaar is, mag men geen salarisregeling treffen, welke aan verschillende groepen van overheidsperoneel een veel lager levenspeil zal opleggen als aan dezelfde, of gelijkstandige groepen in „normale” landen het geval zal zijn. Tot welke hoogte elke betrekking zal moeten worden gefixeerd, wat het salaris betreft, dient elke groep voor zichzelf te bepalen en voor de overheid redelijkerwijze aan te toonen.

Doch een enkel voorbeeld moge worden aangehaald, waarbij onderbetaling kan worden geconstateerd, nl. dat van de Indische artsen. Uitvoeriger kan op het tweede *beginsel* niet worden ingegaan, *voors-hands* althans niet. Indien het *noodig* zal blijken, is de C.I.V.O. verplicht om, zij het nog steeds in algemeen zinn en zoo mogelijk in nauw verband met andere Centrales, een hartig woordje mee te spreken inzake de richtige en billijke tenuitvoerlegging van het tweede *beginsel*.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Waterstaat.

Verleend wegens zesjarigen dienst, met ingang van 1 Mei 1933 acht maanden verlof naar Europa aan den Ambtenaar op wachtgeld, Ir. W. A. J. de Boer, laatstelijk ingenieur 3de klasse.

Verleend wegens zesjarigen dienst, acht maanden verlof naar Europa aan den Hoofdopzichter J. P. L. Larroque, met bepaling, dat hij zijn betrekking op 16 Juni zal nederleggen.

Verleend wegens langdurigen dienst, een jaar verlof naar Europa aan den Teekenaar 1ste klasse E. L. van Zuijlen, met bepaling dat hij zijn betrekking op 24 April 1933 zal nederleggen.

Ontslagen op verzoek, met ingang van ultimo November 1932 wegens volbrachten dienstdienst, eervol en met recht op pensioen uit 'Landsdienst de ambtenaar op non-activiteit R. E. Stok, laatstelijk Architect.

Ontslagen:

- a. wegens overtolligheid, met ingang van einde October 1932 de Hoofdopzichter D. E. Jacobs,
- b. wegens lichamelijke ongeschiktheid, met ingang van ultimo October 1932, eervol van zijne tijdelijke werkzaamstelling de maandgelder G. Jäger.

Toegevoegd aan den Resident van Banka en Onderhoorigheden:

- a. de Opzichter 1ste klasse A. van Dorp, thans tijdelijk Eerststaanwezend waterstaatsambtenaar in het gewest Billiton.
- b. de Opzichter M. Joesoeph Soeria Atmadja, thans toegevoegd aan den Ass. Resident van Billiton.

's Landsbaggerbedrijf.

Verleend wegens zesjarigen dienst, acht maanden verlof naar Europa aan den molenbaas W. Kooymans, met bepaling, dat hij zijn betrekking op 17 Maart 1933 zal nederleggen.

Burgerlijke Openbare Werken.

Verleend wegens zeven jarigen dienst, negen maanden verlof naar Europa, met gelijktijdige ontheffing van zijne terbeschikkingstelling van de provincie Oost-Java, aan den ingenieur 2de klasse Ir. Ch. H.F. Monteiro, met bepaling, dat hij zijn betrekking op een nader te bepalen dag in Juni 1933 zal nederleggen;

Geplaatst op het hoofdkantoor, de opzichter 1ste klasse H. L. van Beusekom, met gelijktijdige ontheffing van zijne terbeschikking — stelling van het regentschap Indramajoe;

Ter beschikking gesteld van het regentschap Indramajoe, de opzichter R. Soedargo, thans geplaatst op het hoofdkantoor.